

Kultur- och utbildningsnämndens fördjupade månadsuppföljning 2020 (per 30 april)

Antagen KUN 2020-05-13 § 29

Internkontroll

Ökning av inskrivna ungdomar i det kommunala aktivitetsansvaret

Kultur- och utbildningsnämnden får vid varje nämndsammanträde information om antalet ungdomar som är inskrivna i det kommunala aktivitetsansvaret (KAA).

Rapporteringen av antalet ungdomar inom KAA i april månad:

- I sysselsättning för närvarande: 88
- Vägledningssamtal / enskilt stöd pågår: 19
- Aktivitet och/ eller praktik genom "Din Väg": 17

I nuläget är det 88 ungdomar som ej kräver aktivt stöd. Dessa individer följs upp kontinuerligt och särskilt under rådande omständigheter. Förvaltningen arbetar mer aktivt med 36 ungdomar.

Risk för minskad integration vid sent inträde på arbetsmarknaden

Antalet i självförsörjning efter etableringsfasen ska rapporteras till Kultur- och utbildningsnämnden kvartalsvis. Förvaltningen har med anledning av detta sammanställt informationen för årets första kvartal. Som nyanländ i Sverige erbjuds man att ingå i det så kallade etableringsprogrammet i Arbetsförmedlingens regi, ett program som sträcker sig över 24 månader. Arbetsförmedlingen är huvudaktör i planering av processen men kommunen utgör en viktig samverkanspartner för att få personer i självförsörjning.

Sedan 2019 är Alingsås kommuns arbetsmarknadsenhet och integrationsverksamhet organiserade inom samma verksamhet. Detta har möjliggjort synergier mellan verksamheterna och nya arbetssätt har etablerats för effektivisering. Fokusering i samverkan med Arbetsförmedlingen gällande de personer som är på väg att lämna etableringsfasen har givit goda resultat. Under årets första kvartal har sju individer avslutat etableringsfasen och tre av dessa har gått ut i självförsörjning.

Risk att bostäder saknas för gruppen nyanlända efter etableringsfasen

Tillgång på bostäder för nyanlända inom fördelningstalet samt för personer som avslutat sin etableringsfas ska rapporteras till kultur- och utbildningsnämnden kvartalsvis.

2016 ökade Alingsås kommun Alingsås flyktingmottagande. För att kunna uppfylla det årliga lagstadgade fördelningstalet enligt Lag (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning (Bosättningslagen) har kultur- och utbildningsnämnden sedan 2016 hyrt ut tillfälliga boenden till personer inom fördelningstalet. Sedan 2016 har 661 personer anlänt till kommunen

varav 368 stycken omfattas av bosättningslagen, det vill säga personer där kultur- och utbildningsförvaltningen har ordnat med boende.

Beredskapen för att ta emot nya individer inom fördelningstalet har varit och är fortfarande god. Däremot är det en identifierad social risk att personer inte kommer ut i eget boende efter etableringsfasen vilket motverkar integrationen och bostadssegregationen ökar. Bosättningen av nyanlända är kostnadsdrivande när personer bor kvar i nämndens boende efter etableringsperioden.

I januari 2020 hyrde kultur- och utbildningsnämnden ut bostäder i andra hand till 70 personer vilka återfanns i 30 olika hushåll. Efter årets första kvartal kan förvaltningen se en ökning av andrahandshyresgäster från 70 till 76 stycken uppdelade på 29 olika hushåll. Antalet personer som hyr i andra hand av nämnden prognostiseras ligga på runt 60-70 stycken under hela 2020 då inflödet av nya hushåll uppskattas ligga på liknande nivåer som de som flyttar ut i eget boende.

Minskat administrativt stöd i förvaltningen

För att ytterligare säkerställa att beslutshandlingar upprättas i tid inför nämndsammanträden har rutiner utvecklas för att uppnå detta.

Efterlevnad av säkerhetsrutiner i Nolvaga Parkbad

Under process.

Uppföljning av utveckling av behöriga lärare

Under process.

Uppföljning av korttidsfrånvaron

Systematisk uppföljning har introducerats för samtliga chefer och Time Care har implementerats.

Uteveckling av antalet betalande gäster i Nolvaga Parkbad

Nolvaga Parkbad upplevde fram till och med första halvan av mars ett högt inflöde av badande gäster i paritet med budgeterad nivå. Antalet besökare har under perioden minskat från 19 155 i januari till 5 649 i april. Från och med andra hälften av mars månad har intäkterna minskat med ca 70 % på grund av Covid-19, en effekt som förväntas fortsätta så länge pandemin varar.

Omedelbara åtgärder

Undermålig idrottslokal vid Alströmergymnasiet

Första inledande samtal med Alingsåshem har genomförts och en projektplanering har presenterats för förvaltningen. Kommunens lokalstrateg är inkopplad och leder processen tillsammans med utbildningschef.

Ekonomi

Drift

Belopp i tkr	Budget 2020	Utfall april 2020	Prognos helår	Avvikelse prognos/budget 2020	Vårbokslut 2019	Differens 2020/2019
Verksamhetens intäkter	89 205	26 054	84 451	-4 754	28 780	-2 726
Personalkostnader	-195 264	-71 339	-196 951	-1 687	-69 643	-1 696
Lokalhyror	-56 249	-18 650	-55 953	296	-18 922	272
Köp av tjänster	-88 018	-29 258	-90 320	-2 302	-26 230	-3 028
Övriga kostnader	-34 019	-8 524	-32 572	1 447	-10 137	1 613
Verksamhetens kostnader	-373 550	-127 771	-375 796	-2 246	-124 932	-2 839
Verksamhetens nettokostnader	-284 345	-101 717	-291 345	-7 000	-96 152	-5 565
Kommunbidrag	284 345	94 782	284 345	0	90 100	4 682
Finansnetto	0	-1	0	0	-2	1
Årets resultat	0	-6 936	-7 000	-7 000	-6 054	-882

Inledande sammanfattning

Kultur- och utbildningsnämnden redovisar ett negativt resultat för första tertiet om 6,9 mkr där personalens intjänade semester står för 8,6 mkr av avvikelsen. Denna avvikelse kommer att fortsätta öka fram till semesterperioden och därefter återgå efter personalens uttag av semesterdagar. Större negativa budgetavvikelser till och med april månad utgörs av lägre bidrag från Migrationsverket inom gymnasieskolan och intäktsbortfall Nohaga Parkbad. En lägre betalningstakt av föreningsbidrag utgör positiv avvikelse men sker enligt plan. Även ett större bidrag från GR till Campus Alingsås avviker positivt i perioden. Totalt sett innebär det en resultatförsämring med 1 mkr jämfört med 2019.

Under perioden har ett omställningsarbete genomförts i samtliga verksamheter vilket medfört en högre beredskap för att möta nuvarande och kommande ekonomiska utmaningar. Detta skall även ses utifrån tidigare effektiviseringar vid Alströmergymnasiet där nettokostnadsavvikelsen har minskat från 11 % 2015 till -0,7 % 2018 och fortsatt nedgång förväntas till 2020 i och med fortsatt kostnadseffektiv drift.

Enligt beslut har medel från KS om 2 mkr fördelats till Kultur- och utbildningsnämnden. Medel till Alingsås föreningar för att värna folkhälsan och barn och ungas mående utifrån effekterna av pandemiutbrottet genom hyresfritt och förstärkt bidrag till aktiviteter. För nämnden innebär detta beslut ingen resultatpåverkan då totalt 1,35 mkr förväntas fördelas vidare som bidrag till föreningar. Avseende hyresfrihet för föreningar innebär ersättning om 650 tkr till nämnden att ingen debitering av ordinarie taxor görs under denna period. Även denna effekt är alltså resultatneutral.

Kultur- och utbildningsförvaltningen har administrerat take away-luncher för gymnasieskolans elever vilket är ett av stödpaketet riktat till näringslivet i Alingsås.

Under rådande pandemi har beslut tagits om att begränsa antalet timvikarier, förändrade öppettider, översyn av nyrekryteringar, omställning av personal och funktion samt intensifierat det

nämndövergripande arbetet för att söka externa medel. Till och med april har medel motsvarande 13,5 mkr eftersökts och 1,5 mkr beviljats.

I en omvärldsanalys där permitteringar, varsel och arbetslöshet ökar kommer nämndens verksamheter inom Campus Alingsås och Arbetsmarknadsenheten behöva göra satsningar.

Antagande görs om fortsatt intäktsbortfall utifrån effekter av Covid-19 för perioden mars till juni. Eftersökta externa medel eller medel som gjorts tillgängliga på nationell nivå men som ännu ej erhållits räknas inte heller in i helårsprognos. Sammanfattningsvis finns faktorer vilka innebär att det är osäkert att prognostisera på helår.

Nämnden bedömer utifrån ovan resonemang ett underskott om 7 mkr i helårsprognos med avvikelserna gällande lägre bidrag från Migrationsverket inom gymnasieskolan, högre kostnader för interkommunal ersättning (IKE), ökade kostnader inom AME samt intäktsbortfall Nolhaga Parkbad. Av avvikelserna kan cirka 3 mkr härledas till effekter av pågående pandemi.

Utfall för perioden

Intäkter

Intäkter visar för första tertiet en negativ resultatpåverkan mot budget med 3,7 mkr. Budgeterade bidrag avviker negativt under perioden med 2,8 mkr. I och med Migrationsverkets mer restriktiva hållning för utbetalning av medel till gymnasielagsungdomarna, där utbetalning av bidrag släpat sedan 2018 och bokats upp i årsbokslutet, uppvisas en avvikelse om -1,2 mkr. Utöver detta betalas flera bidrag ut halvårsvis men ett större bidrag från GR till Campus Alingsås har resultatförts redan i mars vilket begränsar det negativa resultatet.

Taxor och avgifter står för 1,2 mkr där intäktsbortfall på Nolhaga Parkbad till följd av Covid-19 står för den övervägande delen. Nämnden ser även förlorade hyresintäkter för exempelvis Palladium, Alströmerteatern och konferenslokaler på grund av samma anledning. Därutöver påverkar försäljningsintäkter resultatet negativt med 0,4 mkr beroende på lägre caféförsäljning under mars och april.

Personalkostnader

Nämndens personalkostnader avviker med 6,3 mkr mot budget där säsongvariationen i och med personalens bokförda semesterskuld utgör 8,6 mkr. Inom hela förvaltningen råder återhållsamhet vid återbesättning av tjänster och timvikarier vilket till och med maj månad resulterat i 2,3 mkr lägre kostnader jämfört med budget. Framförallt syns detta inom Alströmergymnasiet (1,8 mkr) som ställt om sin undervisning, samt Gymnasiesärskolan (0,4 mkr) och Vuxenutbildningen (0,4 mkr).

Samtliga nämndens verksamheter uppvisar ett kostnadsläge för personal enligt budget eller bättre förutom AME med ett negativt utfall för perioden om 0,8 mkr. Handlingsplan togs 2019 fram om totalt 5,5 mkr för att anpassa verksamheten till budgetram som reducerades med 60 % i och med flytt till Kultur- och utbildningsnämnden. Under 2019 återhämtade AME 4,6 mkr av dessa medel, dock var vissa av dessa besparingar av tillfällig natur såsom medel från kommunens flyktingfond. För 2020 återstod 1,7 mkr i effektiviseringar enligt handlingsplan. Dessa effektiviseringar kommer inte kunna genomföras under året och ligger främst till grund för avvikelse till april månad ackumulerat.

Lokalhyror:

Nämndens lokalhyror uppvisar ett utfall enligt budgeterad nivå under första tertiet.

Köp av tjänster

Köp av tjänster uppvisar god budgetföljsamhet. Administrativa tjänster och transporter bidrar negativt medan övriga främmande tjänster och städtjänster bidrar till positiva avvikelser under perioden. Inom verksamheterna stab och Campus har kostnadsläget varit lägre medan IKE uppvisar ett högre kostnadsläge för utresande elever.

Övriga kostnader

Övriga kostnader avviker positivt med 2,8 mkr där ej utbetalda föreningsbidrag står för 0,9 mkr vilket följer säsongsmönster för utbetalningar. Positiva avvikelser hittas även inom förbrukningsmaterial såsom varor till försäljning inom caféverksamheter och bokinköp inom bibliotek, samt att markhyra för Alströmervallens konstgräs ej debiterats av Alingsåshem för första tertialet. Genomgående i verksamheterna syns restriktivitet inom marknadsföring och avgifter för kurser vilket är en del i anpassning för att hantera nuläge.

Jämförelse mellan åren

Intäkter

Intäktsminskningen jämfört med föregående år under perioden motsvarar 2,7 mkr. Den främsta anledningen är lägre bidrag från Migrationsverket till gymnasielagsungdomarna (2,6 mkr). Hyresintäkter för andrahandsbostäder inom Integrationsavdelningen är 0,6 mkr lägre än 2019.

Nolhaga Parkbad öppnades mot allmänheten i mars 2019, det vill säga intäkter för badtaxor och caféförsäljning ingår 2020. Till och med april motsvarar detta en intäktsökning om 0,9 mkr för taxor och avgifter. Caféförsäljningen utökades under 2019 som ett led i nämndens arbete med lönestöd och praktik inom verksamhet *En väg ut*. Positiv avvikelse finns även för Campus Alingsås på bidragssidan och IKE för inresande elever till gymnasiet.

Personalkostnader

Nämndens personalkostnader har ökat med 1,7 mkr jämfört med föregående år vilket motsvarar 2,4 % ökning. AME uppvisar 0,9 mkr högre kostnader vilket främst beror på att nämndens arbete med lönestöd samlats under verksamhet *En väg ut*. En kostnadsökning om 0,3 mkr syns även inom Nolhaga Parkbad då personalstyrkan delvis rekryterades under första kvartalet 2019.

Inom Campus syns 0,4 mkr högre personalkostnader medan övriga verksamheter inom verksamhet Utbildning uppvisar samma kostnadsläge som 2019 trots löneökningar och en volymökning.

Lokalhyror

Lokalhyrorna uppvisar ett lägre utfall om 0,3 mkr. AME redovisar 0,5 mkr lägre kostnader hittills i år vilket främst beror på att hyror för andra kvartalet kostnadsförts redan under första kvartalet under 2019. Budgetföljsamhet inom övriga verksamheter är god där hyresnivå följer föregående års kostnadsläge inklusive indexuppräknings.

Köp av tjänster

Köp av tjänster har under 2020 ökat med 3 mkr jämfört med föregående år. Ökningen beror främst på högre interkommunala kostnader om 2,8 mkr. Prisökning, volymökning, fler utresande elever och att fler elever tar fler än tre år på sig att slutföra sin utbildning är anledningarna.

Övriga kostnader

Lägre utfall om 1,6 mkr för övriga kostnader jämfört med 2019 beror främst på en lägre kostnadsnivå inom Alströmergymnasiet exempelvis förbrukningsmaterial, livsmedel, IT-material och kompetensutveckling.

Prognos

Intäkter

Intäkter förväntas på helår avvika negativt med 4,8 mkr. Utbetalda medel från Migrationsverket för elever med tillfälliga uppehållstillstånd har minskat både mot förväntat tidigare år, samt mot årets budget. Den restriktiva hållningen för utbetalning av medel till gymnasielagsungdomarna förväntas på helår ge en negativ resultatpåverkan om 2,5 mkr.

I spåren av Covid-19 förväntas ett intäktsbortfall om 3 mkr för Nolhaga Parkbad för perioden mars-juni. Avvikelsen består av tydligt minskat besöksantal, avbokning simundervisning, försäljning och vattenträning.

Ett betydande intäktsbortfall förväntas inom nämndens caféverksamheter så länge restriktioner kopplade till Covid-19 fortgår. Även Integrationsavdelningens hyresintäkter för andrahandsbostäder förväntas påverkas negativt med 0,6 mkr då flyktingmottagandet avstannat på grund av rådande läge. Inom AME och *En väg ut* avviker intäkter från Arbetsförmedlingen positivt då fler personer med lönestöd anställts.

Personalkostnader

Under rådande läge med förväntad högre arbetslöshet kommer deltagarantalet vid kommunens Arbetsmarknadsenhet att öka och även kräva en omställning till nya grupper. Detta innebär att den handlingsplan som tagits fram inte kommer att kunna genomföras enligt plan. Istället kommer en ökning av tillfällig resurs krävas för att möta ovanstående behov. Totalt förväntat underskott för AME om 2,5 mkr där 4,7 mkr avser personalkostnader. Nämndens totala personalkostnader förväntas uppvisa 1,5 mkr i negativ avvikelse då övriga verksamheter avviker positivt.

Lokalhyror

Lokalhyror uppvisar en positiv avvikelse om 0,3 mkr där hyror för boenden som nämnden hyr inom integrationsverksamheten avslutats i och med förskjutet mottagande på framtiden står nämnden för hyreskostnaden för ej uthyrda boenden.

Köp av tjänster

De interkommunala ersättningarna påverkas negativt av prisökningar, elever i särskilda behov och volymökning samt elever som tar fyra, fem eller sex år på sig för att fullgöra sin gymnasieutbildning. Trots att 74 % av Alingsås ungdomar i preliminärantagningen valt Alströmergymnasiet förväntas ett underskott om 2,3 mkr i relation till budget. Summan överensstämmer med totalt förväntad negativ prognos för köp av tjänster.

Övriga kostnader

Övriga kostnader förväntas på helår avvika positivt med 1,4 mkr. Större positiva differenser finns inom AME avseende inköp av cafévaror till försäljning och lägre kostnadsläge inom Nolhaga Parkbad.

Sammanfattningsvis visar prognos för april månad ett underskott om 7 mkr på helår där intäktsbortfall på grund av pågående pandemi inräknas från mars till juni. Enligt uppskattning påverkar Covid-19 prognos med ca 3 mkr. Ett intensivt arbete pågår med att söka externa medel för att balansera underskottet och möta samhällets nya behov.

Prognosförändring

Nämndens prognos har förbättrats med 1 mkr sedan mars månad. Främsta anledningen är omställningsarbetet inom Alströmergymnasiet som visar sig genom lägre personalkostnader och inom övriga kostnader.

Investeringar

Tkr	Budget 2020	Utfall april 2020	Prognos helår	Avvikelse prognos/budget 2020	Vårbokslut 2019	Differens 2020/2019
Reinvestering						
Inventarier	5 395	660	5 395	0	697	-37
Maskiner	405	330	405	0	0	330
Totalt utgifter	5 800	990	5 800	0	697	293

Under 2020 planeras investeringar inom Alströmergymnasiets för att möta volymökningen av elever. Till hösten kommer en ny utställning ställas ut på muséet som till stor del kommer finansieras via investeringsmedel. En kantpress har köpts in till Plåt- och svetsutbildning. Tidigare leasades en motsvarande maskin men genom ett inköp förväntas nämnden betala lägre årliga kostnader vilket även följer kommunens riktlinjer att nämnderna ska äga den utrustning som krävs för att bedriva den ordinarie verksamheten.

Till och med april månad har 4 mkr beviljats. Övriga investeringsmedel kommer att fördelas mellan verksamheterna och fortlöpande fördelas under året.

Utfall för perioden

Ett utfall om 990 tkr redovisas för perioden januari-april där kantpress till Plåt- och svetsutbildning, bryggdelar och livräddningsutrustning till kommunala badplatser samt uppdaterade skyltar och orienteringstavlur till Alströmergymnasiet köpts in. Sistnämnda är en del i investering som löpt från 2019 avseende ombyggnation av *AME-lokalen* till en modern lärmiljö som en del i nämndens digitaliseringsinsatsning.

Jämförelse mellan åren

Under första tertialet har nämnden använt knappt 300 tkr mer investeringsmedel jämfört med samma period 2019. Liksom tidigare år förväntas sista tertialet vara mest kostnadsdrivande och utfallet till och med april följer plan. Resterande investeringar kommer fortlöpande att köpas in under återstoden av året.

Prognos

Ingen avvikelse mot budget förväntas utan större investeringar såsom ny utställning på muséet och investeringar Alströmergymnasiet för volymökning kommer iscensättas från och med juni månad.